

Eesti Kurtide Liidu 2024. aasta tegevused – kokkuvõte

MTÜ Eesti Kurtide Liit (EKL), asutatud 1922. aastal, on katusorganisatsioon üheksale piirkondlikule kurtide ühingule ning kolmele üleriigilisele organisatsioonile: Eesti Kurtide Noorte Organisatsioonile, Eesti Viipekeeletõlkide Kutseühingule ja Eesti Viipekeelee Seltsile. Liikmeskond püsib stabiilsena, langedes veidi 836-lt 820-ni. Mõned ühingud on eemaldanud mittetegutsevad liikmed, samas on kurvastusega lahkunud ka mitmed staažikad liikmed. Eestis elab umbes 1500 kurti inimest ning viipekeelee valdajate arv on hinnanguliselt kuni 4500.

Eesti Kurtide Liidu tegevust juhib neljaliikmeline juhatus eesotsas juhatuse esimehega. 2024. aastal toimus viis juhatuse koosolekut. Igapäevane suhtlus ja töökorraldus jätkusid aktiivselt digitaalsetel platvormidel (Facebook, Messenger, WhatsApp, FaceTime).

EKL-i tegevust toetas 2024. aastal Eesti Puuetega Inimeste Fondi sihtrahastusprojekt „Eesti Kurtide Liidu ja tema liikmesorganisatsioonide tegevuse arendamine 2024“, mille abil viidi ellu erinevaid tegevusi, et toetada kurtide ja viipekeelsete inimeste kaasamist ühiskonda.

EKL-i eesmärk on kaitsta liikmesühingute huve ja arendada nende tegevust koolituste, ühisürituste ning rahvusvaheliste kontaktide kaudu. Oluliseks peetakse ka eesti viipekeelee ja kurtide kultuuri edendamist ning koostööd avaliku, mittetulundus- ja erasektori vahel, et tagada võrdsed võimalused kurtidele inimestele kohalikul ja riiklikul tasandil. Samuti EKL kuulub Euroopa Kurtide Liitu, mis on väga oluline rahvusvahelises mõttes.

Jaanuar

Kuupäev	Tegevus	Osalejad	Tulemus/Märkused
08.01	Kohtumine sotsiaalkaitseministri Signe Riisaloga. Arutati	Sirle	Arutati tulevikuplaane ja võimalusi paremate

	ligipääsetavust, muresid ja vajadusi.		teenuste pakkumiseks.
12.01	Ühispöördumine Eesti Filmi Instituudile subtiitrite ja viipekeelse ligipääsetavuse teemal.	EKL, EPIK, Eesti Vaegkuuljate Liit	Edastati ettepanekud arvestamiseks kurtide kogukonna vajadusi.
26.01	Osalemine Tartu 2024 kultuuripealinna avamisel. Täheledatai ligipääsetavuse puudusi.	Sirle, Katrin, Kaido	Tuvastati probleemid viipekeelse tõlkega, rõhutati avaliku osalemise õigust.
15.01-31.01	Ettevalmistused eesti viipekeele päevaks.	EKL	Kirjavahetused ja kohtumised, filmimised.

Veebruar

Kuupäev	Tegevus	Osalejad	Tulemus/Märkused
03.02	Juhatuse koosolek: arutati tegevusplaane, pensionäride kokkutulekut, rahastuse küsimusi.	EKL juhatus	Selgitati välja tegevussuunad ja rahastuse leidmise võimalused.
08.02	Kohtumine Tallinna Ülikoolis Eesti Viipekeele Uurimisrühmaga.	Aire, EVKUR, dr Rathmann	Koostöö võimalused. Kohtumine toimus rahvusvahelises viipekeeles.
21. 02	Kultuurisündmuste taotlusvoor info- ja inspiratsioonipäev.	Aire	Tutvumine võimalustega. Eesti viipekeeletõlge puudus, kuigi lubati, et tõlk on tagatud. Olemas oli kirjutustõlge.
01.-28.02	Ettevalmistused eesti viipekeele päevaks.	EKL	Kirjavahetused ja kohtumised, filmimised. Tööde lõpetamine.

Märts

Kuupäev	Tegevus	Osalejad	Tulemus/Märkused
01.03	Eesti viipekeelevä päeva tähistamine.	EKL, avalik sektor, kurtide kogukonnaga seotud inimesed	EKL Facebook
14.03	Emakeelepäeva tähistamine: koostöös Integratsiooni Sihtasutusega	Integratsiooni SA, Aire	Tähistame emakeelepäeva kultuuririkkalt!
20.03	Osalemine Tartumaa Kurtide Ühingu aastakoosolekul ja valimistel.	Sirle, Katrin	Loodetakse tugevdada koostööd Tartumaa Kurtide Ühingu.
22.03	Etenduskunstide festival Teatrietendus "Kustpoolt puhub tuul?" – (EPÜ)	Saarte Ühing, EKNO, Pärnumaa KÜ, Tallinna ja Harjumaa Kurtide ühing – kokku 10 liiget.	Koostöövõimalus Jaanika Juhansoniga.
25.03	Valimisteemaline kohtumine erakondadega.	Sirle, EPIK, erakondade esindajad	Info eesti viipekeeles.

Aprill

Kuupäev	Tegevus	Osalejad	Tulemus/Märkused
02.04	Kohtumine sotsiaalkaitseministriga (Zoom). Arutati avaliku ruumi ligipääsetavust.	Sirle	Tõstatati viipekeelse ligipääsetavuse teema.
16.04	Külastus ettevõttesse PINVET Pärnus, et saada ülevaade olukorrast.	Sirle	Ettevõttel stabiilne olukord, mure euronõuete pärast.
23.04	Külastus ettevõttesse OTOS Tartus, arutati investeeringuid ja rahalist olukorda.	Sirle	Ettevõtte investeerinud palju, loodetakse tasa teenida.
23.04	Osalemine Euroopa Kurtide Liidu töötoas (Zoom).	Sirle	Arutati statistikate puudumist ja

			rahvaloenduse vajalikkust.
29.04	Kohtumine Maailma Kurtide Organisatsiooni esindajatega (Zoom).	Sirle, Aire, Katrin	Arutati taasliitumise võimalust, selgitati bürokraatiat.
30.04	Külastus ettevõttesse LASUR Tallinnas, arutati rahalist seisu.	Sirle	Tallinna olukord murettekitav, linna nõuded on kasvanud hullumeelseks.

Mai

Kuupäev	Tegevus	Osalejad	Tulemus/Märkused
04.05	Liidu aastakoosolek Tartus.	Kogu juhatus ja organisatsioonide esindajad	Arutati aasta tegevusi ja kinnitati plaanid.
06.05	Koosolek MKM-i korraldusel töötushüvitiste eelnõu teemal (Teams).	Sirle	Arutati muudatusi seadusandluses.
08.05	Osalemine EPIKu aastakoosolekul.	Sirle	Käsitleti rahastuse vähenemise riski.
14.05	Ligipääsetavuse võrgustiku seminaripäev ministeeriumide ühishoones.	Aire, Sirle, Saarte KÜ	Vahetati teadmisi ja kogemusi ligipääsetavusest.
17.05	Tallinna Heleni Kooli 30. juubeli tähistamine.	Sirle	Osalemine pidulikul üritusel.
18.05	Tartu (Eel)arvamusefestivalil arutelu "Kas Eesti koolides on võimalik õpetada eesti viipekeelt" – Eesti keele poolõde.	Aire, Sirle, Katrin	Toimus arutelu ja ideede vahetamine. Ligipääsetavus: eesti viipekeele tõlge. Veebi otseülekanne Facebookis.

22.05	Viipekeele teadus- ja õpetamispädevuse väljaarendamine.	EPIK, HTM, TLU, EKL, (Aire, Sirle), EVKTÜ, EVS	Ligipääsetavus viipekeeletõlge.
23.-26.05	Osalemine Euroopa Kurtide Liidu aastakoosolekul Brüsselis.	Sirle, Katrin	Arutati Euroopa kurtide olukorda ja arenguid.

Juuni

Kuupäev	Tegevus	Osalejad	Tulemus/Märkused
01.06	Esimene eesti viipekeelne video kurtide laste õiguste teemal.	EKL, Tallinna Heleni Kool	Tähtis samm teavitustöös. Kurtide laste õigused
04.06	Soolise võrdsuse ja võrdsete võimaluste seaduses eelnõu tutvustamine – veebina (Zoom).	Sirle	Tagasisidet sai antud ja loodame, et võeti neid mõtteid tõsiselt.
08.-09.06	Eesti kurtide pensionäride 15. kokkutulek Värskas kuurordis.	pensionärid	Osalejad jäid rahule, soovitakse jätkata traditsiooniga.
13.06	Kohtumine Külli Suurväljaga (ERR tõlketoimetuse juhataja) – arutelu.	EPIK, EPÜ, EKL	Millised saated vajavad enam ligipääsu (viipekeeletõlge, kirjeldustõlge, subtiitrid)?
18.06	Kohtumine Ida-Virumaa Kurtide Ühingu juhatusega.	Aire, Katrin, Sirle	Arutati 5. juubeli tähistamist ja uue juhatuse valimist.
28.06	Mootorsõiduki maks – Zoom. Kultuuririkkuse aasta: "Mitme näoga Eesti" – intervjuu läti viipekeelse kurdiga.	Sirle Aire	Väga suur vaidlus oli selle teemaga, et kes peaks saama soodustatud ja kes mitte, aga kusagile ei jõudnud. Video ei ilmunud.

Juuli

Kuupäev	Tegevus	Osalejad	Tulemus/Märkused
03.07	Tall Ships Races 2024 vabatahtlikud osalejad.	EKL	Tööde jaotus. Osalemine Merepäevadel. Positiivne tagasiside.
08.-09.07	Tall Ships Races 2024 – vabatahtlike koolitus.	Sirle, kurdid vabatahtlikud	Jagati infot kurtide kultuuri ja suhtlemise kohta. Lihtsate viipelausete õpetamine.
13.07	Tallinna Merepäevad 2024 Noblessneris – EKL-i telk kohapeal.	Sirle, kurdid vabatahtlikud	Tagasiside korraldajatele telgi asukoha ja nähtavuse kohta.

August

Kuupäev	Tegevus	Osalejad	Tulemus/Märkused
13.08	Kohtumine EVKUR-iga	Sirle, Aire	Tagasiside "Keele demograafia ja keelalisi hoiakuid" veebiuurimis küsimustele. Kuidas kaasata eesti kurtide kogukond uurimusesse?
15.08	Balti Kurtide Organisatsioonide kohtumine Lätis.	Aire, Sirle	Jagati kogemusi ja võrreldi riiklikku tuge.
19.08	Kohtumine EPIKU ja sotsiaalkaitseministriga.	Sirle	Arutati puuetega inimeste organisatsioonide kitsaskohti.
26.08	Veebikohtumine (TEAMS) kaugtõlke äpi teemal.	Aire, SKA	Kaugtõlke äpi puudused ja nende lahendamine.

28.-29.08	Osalemine EPIKU suvekoolis Narva-Jõesuus.	Sirle, Katrin	Selgus, et 2026. aastast võib EPIK kaotada riikliku rahastuse.
-----------	---	---------------	--

September

Kuupäev	Tegevus	Osalejad	Tulemus/Märkused
17.09	Kohtumine Tartu 2024 korraldajatega ligipääsetavuse teemal (Zoom).	Sirle, Aire, Kaido	Arutati parendusvõimalusi.
21.09	Osalemine Ida-Virumaa Kurtide Ühingu 5. juubeli tähistamisel.	Katrin, Kaido, Sirle	Õnnitleti ja sooviti edu.
23.09	Esmakordne „Sinise valguse“ kampaania rahvusvahelise viipekeelega päeva puhul Eestis	EKL, Saarte KÜ, Tartumaa Kurtide Ühing	Ligipääsetavuse sümboolne tähistamine mitmes linnas – Kuressaare, Tallinn, Tartu, Rakvere.
25.09	Ligipääsetavuse etendamine kultuuris ja spordis.	Kultuuriministeerium, EPIK, EKL	Koolitus. Teema “Millist infot jagada eesti viipekeeles ja kuidas luua ligipääsetavat sisu viipekeelsetele?”
23.-29.09	Videote jagamine kurtide rahvusvahelise nädala teemadel.	EKL	Tõsteti teadlikkust ja nähtavust.

Oktoober

Kuupäev	Tegevus	Osalejad	Tulemus/Märkused
08.10	Osalemine etendusel „Sütitajad“, ligipääsetavuse kontroll.	Sirle	Tuvastati hea ligipääsetavuse tase.

11.10	Kohtumine EVS juhatusega.	EKL	Koostöö võimalused.
22.10	OÜ "PINVENT" uus direktor.	EKL	
28.10	Kohtumine MKM-i ja Töötukassaga, arutati kurtide tööhõivet.	Sirle	Töötukassa rolli ja tööandjate teadlikkuse tõstmine.
30.10	Kohtumine SKA ja Deafcom-iga, arutati kaugtölke kolimist Skype 'ilt uuele äpile.	Sirle	Selgitati võimalikke probleeme muudatustega.
Oktoobri jooksul	Eesti viipekeelse koori loomine: 12 inimese otsimine koori.	EKL	pääseda XXVIII Laulupeole.

November

Kuupäev	Tegevus	Osalejad	Tulemus/Märkused
05.11	Kohtumine EPIKU ja SoM-iga, arutati rehabilitatsiooni teenuseid.	Sirle	Tõstatati vajadus keske teenuse osutamise järele.
13.11	EVKUR-i avatud uste päev Tallinna Ülikoolis.	EKL	Tervituskõne saadeti Wetransferi kaudu.
19.11	Kohtumine sotsiaalkaitseministri Riisaloga.	Sirle	Arutati probleeme ja nende ennetamist.
26.11	Osalemine ligipääsetavuse määruse muudatuste arutelus.	Sirle	Uute punktide lisandumise tõttu jäi arutelu pooleli.

Detsember

Kuupäev	Tegevus	Osalejad	Tulemus/Märkused
03.12	Osalemine ligipääsetavuse	Sirle	Tutvustati infokorje tulemusi.

	rakkerühma veebinaril.		
03.12	Ühtekuuluvuskontsert „Elukoor“ Kaja Kultuurikeskuses.	Eesti kurtide kogukond	Kammerkoor Encorega olid laval viipekeelsed esinejad. Kontserdist tegi otseülekande ERR. Kontserdil oli viipekeeletõlge.
12.12	EPIK jõulupidu ja tunnustamine	EPIK ja teised koostöö partnerid	EKL juhatuse liige Aire Murd valiti Mõjukas puudega inimene nominendiks.
12.-16.12	Jõulusoovide ettevalmistus ja aasta kokkuvõtte koostamine.	EKL	Aasta lõpetamise korralduslik tegevus.

Aasta vältel tegeles Eesti Kurtide Liit igapäevaselt kirjavahetuse, nõustamise ning arvamuste andmisega määruste ja muude oluliste dokumentide kohta. Tihe koostöö toimus Eesti viipekeeles uurimisrühmaga ning erinevate ühingutega, kes pöördusid meie poole oma muredega – oleme neid toetanud, nõustanud ja võimaluste piires edasi suunanud.

Samuti on meil olnud väga aktiivne koostöö Eesti Puuetega Inimeste Kojaga, eelkõige ligipääsetavuse valdkonnas sisendite loomisel. Oleme esitanud sisendeid ka Haridus- ja Teadusministeeriumile ning mitmetele teistele organisatsioonidele ja ministeeriumidele.

Aasta jooksul tõstatus ühiskonnas laiem arutelu sotsiaalmeedias, kus seati kahtluse alla viipekeelsete inimeste sobivus osalema laulupeol. EKL-i esinaine Sirle Papp avaldas selle kohta oma arvamusloo, seistes kindlalt viipekeelse kogukonna õiguste eest. (Loe lähemalt: <https://kultuur.err.ee/1609608734/kurtide-liidu-esimees-sirle-papp-kurtidel-on-oma-keel-oma-kultuur-ja-oma-ajalugu>)

Soovime juhatuse nimel südamest tänada kõiki ühinguid, organisatsioone ja seltsi, kes on panustanud Eesti Kurtide Liidu tegevusse ja toetanud meie kogukonda. Eriti suur tänu kuulub Eesti Viipekeele Seltsile, kelle toel oli tagatud viipekeelne ligipääsetavus nii Eesti Laulu finaalis kui ka Eurovisiooni lauluvõistlusel.

Täname Tallinna ja Harjumaa Kurtide Ühingut ning Tartumaa Kurtide Ühingut sisukate koolituste korraldamise eest ning Saarte Kurtide Ühingut silmapaistvalt aktiivse kogukonnaürituste korraldamise eest. Samuti soovime esile tõsta Eesti Kurtide Noorte Organisatsiooni juhatuse liiget Jegor Andrejevit, kelle tegevus on toonud kurtide kogukonnale palju positiivset tähelepanu ja tustust.

Tänu kuulub ka kõigile teistele ühingutele, kes on hoidnud oma liikmeid, korraldanud üritusi ja loonud tugeva kogukonnatunde – see on meile väga väärtuslik ja oluline.

Eraldi soovime tänada hooldekodusid, kes on võimaldanud meil külastada viipekeelseid kurte elanikke. Kahjuks on paljud neist inimestest ühiskonnast liialt isoleeritud. Meie suur soov on, et tulevikus tekiks võimalus luua selline elukeskkond, kus nad saaksid elada koos, omavahel suhelda ja olla osa toetavast ning ligipääsetavast kogukonnast.

Meie suurimaks murekohaks on aga see, et valitsuse koosseisud muutuvad tihti, mis tähendab, et peame korduvalt alustama otsast peale – selgitama meie vajadusi ja seisukohti uutele otsustajatele. See protsess nõuab palju aega ja energiat, kuid teeme seda järjekindlalt, et tagada kurtide kogukonna hää l igal tasandil.

Tulevikku silmas pidades kavatseb EKL aktiivselt otsida uusi koostöö- ja rahastusvõimalusi ning teha tihedamat koostööd organisatsioonide ja otsustajatega poliitilisel tasandil, et parandada ligipääsetavust ning tugevdada viipekeelse kogukonna positsiooni ühiskonnas.

Ühtlasi ootame põnevusega uue EKL-i kodulehe valmimist, mis võimaldab pakkuda infot ja materjale ka neile, kes ei kasuta sotsiaalmeediat, suurendades sellega kogu kogukonna informeeritust ja kaasatust.

Kokkuvõte

2024. aasta oli Eesti Kurtide Liidule (EKL) tegus ja mitmekülgne. Aasta jooksul toimus hulgaliselt kohtumisi, koostööprojekte ning tegevusi, mis olid suunatud kurtide kogukonna vajaduste ja huvide esindamisele. Koostöö partnerorganisatsioonide, riigiasutuste ja rahvusvaheliste võrgustikega oli tihe ja tulemuslik.

EKL-i juhatus korraldas regulaarselt koosolekuid ning hoidis pidevat kontakti digitaalsete kanalite kaudu. Suurt tähelepanu pöörati ligipääsetavusele avalikus ruumis ja hariduses, samuti viipekeeleväärtustamisele ja kogukonna kaasamisele.

EKL oli nähtav kultuuri- ja kogukonnaüritustel ning rahvusvahelistel foorumitel, kus jagati kogemusi ning õpiti teiste organisatsioonide headest praktikatest.

Sirle Papp
Eesti Kurtide Liidu juhatuse esimees

24.04.2025